

Priopćenje za medije

Luxembourg, 13. rujna 2018.

Iskorištavanje sredstava kohezijskih fondova ne bi trebalo biti cilj samo po sebi, poručuju revizori EU-a

Europska komisija i države članice trebale bi djelotvornije upotrebljavati financijska sredstva u području kohezije, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda. Zbog kašnjenja u donošenju pravnog okvira i sporog napretka u provedbi planova rashoda nacionalne uprave pod pritiskom su da se sredstva brzo potroše, ponekad nauštrb uspješnosti, upozoravaju revizori. Komisija je kasno reagirala na poteškoće s potrošnjom sredstava u okviru pojedinih programa, no mjere koje je poduzela, kao i mjere država članica, imale su pozitivan učinak na iskorištavanje sredstava.

Financijska sredstva za područje kohezije raspodjeljuju se unaprijed po državama članicama za sedmogodišnje rashodovno razdoblje te im se stavljaju na raspolaganje u obliku dodijeljenih godišnjih proračunskih sredstava koja se moraju upotrijebiti u određenom roku. Revizori su ispitali potrošnju sredstava u razdoblju 2007. – 2013. i mjere koje su države članice, uz potporu Komisije, poduzele kako bi povećale iskorištavanje sredstava u slučajevima gdje su utvrđeni problemi. Tijekom tog razdoblja za 28 država članica EU-a dodijeljen je iznos od ukupno 346 milijardi eura. Također su usporedili obrasce potrošnje u tom razdoblju s obrascima u razdoblju 2000. – 2006. i 2014. – 2020. Posjetili su četiri države članice: Češku Republiku, Mađarsku, Italiju i Rumunjsku.

Utvdili su da je i u razdoblju 2007. – 2013. i u razdoblju 2014 – 2020. zbog kasnog donošenja zakonodavnog okvira došlo do kasnog usvajanja operativnih programa. Kad je riječ o razdoblju 2007. – 2013., većina operativnih programa usvojena je tek nakon proteka dvanaest mjeseci programskog razdoblja, što se neizbježno odrazilo na potrošnju sredstava.

U razdoblju 2007. – 2013. provedba programa započela je sporo, ističu revizori, no u razdoblju 2014. – 2020. još i sporije. Povrh toga, zbog preklapanja programskih razdoblja države članice nastavile su trošiti financijska sredstva iz prethodnog razdoblja i nakon početka provedbe sljedećih programa.

„Presudno je izbjeći situaciju u kojoj se znatan iznos sredstava treba u žurbi iskoristiti na kraju programskog razdoblja jer može doći do toga da se ne povede dovoljno računa o ostvarivanju

Svrha je ovog priopćenja za medije prenijeti glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda.

Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – glasnogovornik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – službenik za odnose s medijima

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

odgovarajuće vrijednosti za uloženi novac. Iskorištavanje financijskih sredstava ne bi trebalo biti cilj samo po sebi, nego alat za postizanje ciljeva politike”, **istaknuo je Henri Grethen, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće.**

Tijekom programskog razdoblja 2007. – 2013. Komisija je pratila iskorištavanje sredstava, odnosno stopu njihove iskorištenosti u državama članicama. Međutim, tek je pri kraju 2014. uspostavila radnu skupinu za pomoć državama članicama koje su naišle na poteškoće s potrošnjom sredstava u okviru pojedinih programa. Potpora te radne skupine, u spoju s mjerama koje su poduzele države članice, doprinijele su osjetnom povećanju iskorištavanja sredstava: na početku 2018. isplaćena sredstva dosegla su 97,2 % dodijeljenih proračunskih sredstava. Do kraja 2017. neiskorištena sredstva iznosila su 4,4 milijarde eura. Komisija još radi na zaključenju razdoblja 2007. – 2013. te je ukupnu vrijednost isplaćenih i neiskorištenih sredstava tek potrebno utvrditi.

U svrhu poboljšanja iskorištavanja sredstava države članice uvodile su izmjene u programe, razdvajale projekte u faze te upotrebljavale financijska sredstva EU-a za sufinanciranje projekata koji su se već financirali nacionalnim sredstvima. Revizori, međutim, ističu da su neke od tih mjera bile u prvom redu usmjerene na iskorištavanje sredstava i pridržavanje pravila, a ne na rezultate te da česte izmjene programa dovode u pitanje pouzdanost analiza na kojima se temelji proces izrade programa. Povrh toga, zbog nedostatnih informacija koje dostavljaju države članice i ograničenja u pogledu izvješćivanja Komisija nema sveobuhvatan pregled poduzetih mjera i njihova učinka.

Revizori preporučuju Europskoj komisiji da:

- predloži zakonodavnim tijelima rokove kako bi se zajamčilo da faza provedbe može započeti na početku programskog razdoblja
- zajamči da se izmjene programa temelje na pouzdanoj i sveobuhvatnoj procjeni i uvode radi ostvarivanja boljih rezultata
- prati iskorištavanje sredstava, utvrđuje slučajeve sporog i brzog iskorištavanja te procjenjuje učinak mjera
- zajamči da se naglasak stavi na ostvarivanje rezultata.

Napomena za urednike

Cilj je kohezijske politike smanjiti nejednakosti u razvoju među regijama Europske unije. Na nju se troši otprilike trećina proračuna EU-a. Prema tekućim cijenama to iznosi približno 261 milijardu eura u programskom razdoblju 2000. – 2006., 346 milijardi eura u programskom razdoblju 2007. – 2013. te 365 milijardi eura u programskom razdoblju 2014. – 2020. Financijska sredstva za kohezijsku politiku isplaćuju se iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Europskog socijalnog fonda i Kohezijskog fonda.

Tematsko izvješće br. 17/2018 „Mjere koje su Komisija i države članice poduzele tijekom posljednjih godina programskog razdoblja 2007. – 2013. doprinijele su povećanju niskih stopa iskorištenosti sredstava, ali nisu bile dovoljno usmjerene na rezultate” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo. Tako visoka razina prihvaćanja preporuka Suda naglašava koristi koje građani EU-a imaju od rada Suda.